

SID

ابزارهای
پژوهش

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری
STES

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش مهارت های کاربردی
در تدوین و چاپ مقالات ISI

روش تحقیق کمی

روش تحقیق کمی

آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران

آموزش نرم افزار Word
برای پژوهشگران

تأثیر ویژگی های شخصیتی بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین در بین دانش

آموزان

علی خلیلی^۱، شهرام هاشم نیا^۲، طلعت دیبا واجاری^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد علوم تربیتی - تحقیقات آموزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۲- استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۳- استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

جوانان و نوجوانان ما به طور فزاینده ای مدت زمان نسبتاً زیادی از اوقات فراغت خود را صرف این شبکه های اجتماعی مجازی می کنند و سبک زندگی آنها شامل رفتارها، نگرش ها و نظرات و دیدگاه های آنها، تحت تاثیر این شبکه های اجتماعی مجازی تا حد زیادی تغییر پذیرفته است. در این پژوهش به بررسی تاثیر ویژگی های شخصیتی بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین در بین دانش آموزان دوره دوم مقطع ابتدایی شهرستان هشتروند در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ پرداخته شد. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانش آموزان پسر دوره دوم مقطع ابتدایی شهرستان هشتروند به تعداد ۳۹۸ نفر می باشد. حجم نمونه از روش نمونه گیری در دسترس و با استفاده از فرمول کوکران ۱۹۴ نفر محاسبه گردید. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه های استاندارد پنج عاملی شخصیت نئو (۱۹۸۷)، عزت نفس کوپر- اسمیت (۱۹۶۷) و پرسشنامه شبکه های اجتماعی سلیمی (۱۳۹۴) است. تجزیه و تحلیل داده ها از طریق معادلات ساختاری و نرم افزار smart PLS مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از فرضیه ها نشان داد روان رنجوری، برون گرایی، پذیرش، گشودگی و وظیفه شناسی بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین در بین دانش آموزان دوره دوم مقطع ابتدایی شهرستان هشتروند تاثیر دارد.

واژگان کلیدی: ویژگی های شخصیتی، عزت نفس، شبکه های اجتماعی آنلاین

مقدمه

با توجه به رشد سریع تکنولوژی و فناوری اطلاعات و سرعت بالای ارتباطات و تبادل اطلاعات عصر چهارمی در دنیا شروع شده که چهارمین موج تغییر در جهان بوده و به فضای مجازی یا زندگی دوم یا زندگی مجازی شهرت دارد. عصر مجازی در واقع شکل توسعه و تکامل یافته عصر اطلاعات و دانش است و در آینده نزدیک ظهور کرده و فضای سه بعدی را در اختیار بشر قرار خواهد داد تا تخیل انسان بتواند به حقیقت نزدیک شده و فضای بسیار توسعه یافته تر و متفاوت تری با جهان امروز را فرا روی بشر قرار دهد (توکلی خضال و همکاران، ۱۳۹۶).

امروزه شبکه های اجتماعی، مهد تمدن ها و فرهنگ های مختلف بشری است. وجود زبان های مختلف در رسانه های اجتماعی، امکان حضور تمام افراد جامعه را فراهم می کند که می توانند فرهنگ حاکم بر جامعه خود را به معرض دید عموم بگذارند. مفهوم شبکه اجتماعی اولین بار در سال ۱۹۴۰ در انسان شناسی توسط راد کلیف براون معرفی شد. سپس در اواسط دهه ۱۹۵۰ این مفهوم توسط بوت و بارنز مورد استفاده قرار گرفت (ملکیان، ۱۳۹۵).

شبکه های اجتماعی آنلاین می توان گفت سایت هایی هستند که از یک سایت ساده مانند موتور جستجوگر با اضافه شدن امکاناتی مانند چت و ایمیل و امکانات دیگر خاصیت اشتراک گذاری را به کاربران خود ارائه می دهند. سایت های شبکه های اجتماعی مبتنی بر وب با اتصال مردم یا گروه ها به یکدیگر سبب به اشتراک گذاری اطلاعات از طریق اینترنت می شوند. الیسون و بوید معتقدند شبکه های اجتماعی مجازی خدمات مبتنی بر وبی هستند که اجازه می دهند افراد بتوانند در چهارچوب یک سیستم مشخص، پروفایل های عمومی و نیمه خصوصی بسازند؛ با سایر کاربرانی که در آن سیستم حضور دارند به تبادل نظر و اطلاعات پردازند و لیست پیوندهای خود و دیگرانی که در آن سیستم هستند را مشاهده می کنند (Boyd and Ellison, ۲۰۱۷).

بر اثر تغییر و تحولات و انقلابات رخ داده در تکنولوژی و روند استفاده از آن در دنیا و ظهور فناوری اطلاعات و ارتباطات، روند گذران وقت اقشار سنی مختلف نیز تغییر پذیرفته است، در این میان جوانان و نوجوانان جزء اولین اقشاری هستند که نسبت به تکنولوژی های جدید اقبال و اشتیاق نشان داده و جذب آنها می گردند، روند استفاده از اینترنت و به خصوص رسانه های اجتماعی اخیرا به شدت افزایش یافته است و گونه ای خاص از رسانه های اجتماعی که شباهت فزاینده ای به زندگی اجتماعی واقعی بشر داشته و در آن روابط و تعاملات اجتماعی تا حد زیادی شبیه سازی شده است که همان شبکه های اجتماعی مجازی می باشد، مورد اقبال فزاینده مخاطبان قرار گرفته است (اکبری، ۱۳۹۷).

جوانان و نوجوانان به طور فزاینده ای مدت زمان نسبتا زیادی از اوقات فراغت خود را صرف این شبکه های اجتماعی مجازی می کنند و سبک زندگی آنها شامل رفتارها، نگرشها و نظرات و دیدگاه های آنها تحت تاثیر این شبکه های اجتماعی مجازی تا حد زیادی تغییر پذیرفته است. تمامی این موارد و نیز نیل و توجه فراوان جوانان و نوجوانان و دیگر اقشار سنی به شبکه های اجتماعی آنلاین لزوم توجه ویژه و طراحی تحقیقات مختلف جهت سنجش و مطالعه میزان استفاده،

دلایل و مشوق های جذابیت این شبکه ها برای افراد و نیز بررسی عوامل موثر گرایش نوجوانان به این شبکه ها را اثبات می کنند (کریمی نژاد، ۱۳۹۷).

طبق تحقیقات انجام شده مهم ترین دلیل و انگیزه استفاده از شبکه های اجتماعی در بین دانش آموزان سرگرمی و تفریح، دوست یابی، چت و ارتباط با دیگران و ارتباط با دانش آموزان، معلمان و مدرسه است (بوید و الیسون، ۲۰۱۷). اینترنت دارای قابلیت است که به واسطه آن افراد می توانند خود های جدیدی را در دنیاهای جدید بسازند. این امور ممکن است در دنیای مادی اصلاً وجود خارجی نداشته باشند یا فرد به زعم خودش قادر به دستیابی به آن نباشد. این ها استفاده از فضای مجازی را برای کاربران جذاب تر می کند. بدین ترتیب، وب به مکانی برای معرفی و نمایش شخصیت فرد تبدیل می شود. البته قضیه به همین جا ختم نمی شود؛ زیرا امکان دارد که تصویر ارائه شده از سوی یک فرد بر روی وب، توسط دیگران به صورت هایی غیر از شکل مورد نظر وی تفسیر شود (مصطفوی، ۱۳۹۶) و به عقیده موسکانل و گوآداگنو برون گرایبی احتمال ارسال عکس را در فضای مجازی بیشتر می کند (Muscatel and Guadagno, ۲۰۱۲).

مارتیندل در پژوهشی اذعان داشت که بین استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی و ویژگی های شخصیتی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و این رابطه می تواند بسیاری از معادلات موجود در زمینه آموزش و پرورش و زیرساخت های لازم برای توسعه ی اجتناب ناپذیر گسترش استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی را تغییر دهد (Martindale, ۲۰۱۷). هاگز و همکاران نیز ارتباط بین شخصیت با معاشرت آنلاین، جستجو و تبادل اطلاعات را تایید کردند (Hages, et al, ۲۰۱۲). بر این اساس اشخاصی که از اینترنت بیشتر استفاده می کنند علاوه بر آن که بر زندگی خانوادگی آنها تأثیر منفی می گذارد، زمان کمتری با خانواده صحبت می کنند و احساس تنهایی و افسردگی و کمبود عزت نفس و ... در آنها بیشتر می شود.

عزت نفس، اصطلاحی در روانشناسی است که برای بازتاب ارزیابی یا برآورد یک فرد از ارزش خود می باشد. عزت نفس عبارت است از احساس ارزشمند بودن. این حس از مجموعه افکار، احساسات، عواطف و تجربیاتمان در طول زندگی ناشی می شود. حال همه افراد صرف نظر از سن، جنسیت، زمینه فرهنگی، جهت و نوع کاری که در زندگی دارند، نیازمند عزت نفس هستند. عزت نفس بر همه سطوح زندگی اثر می گذارد در حقیقت بررسی های گوناگون روانشناسی حاکی از آن است که چنان چه نیاز به عزت نفس ارضا نشود، نیازهای گسترده تر نظیر نیاز به آفریدن، پیشرفت و یا درک استعداد بالقوه محدود می ماند. افرادی که احساس خوبی نسبت به خود دارند؛ معمولاً احساس خوبی نیز به زندگی دارند. آنها می توانند با اطمینان با مشکلات و مسئولیت های زندگی مواجه شوند و از عهده آنها برآیند (حقیقی، ۱۳۹۳).

در این راستا می توان اذعان نمود، زمانیکه نوجوانان از اینترنت استفاده می کنند، باور و ادراک آنها از خودشان، در ویژگیهای رفتارشان منعکس می شود. اهمیت در این مرحله پدیدار می شود. به عبارتی دیگر، عزت نفس چگونگی ارزیابی شخص از خود پنداره می باشد (Burger, ۲۰۱۹). تصور می شود عزت نفس و استفاده از شبکه های اجتماعی آنلاین درای یک رابطه باشد. در بسیاری از مطالعات نشان داده شده است که نوجوانان تمایل دارند که هنگام وارد شدن به سایت های

دوست یابی، اجتماعی و یا بازی، خود را متفاوت از آنچه هستند نشان دهند (Madel and Mancher, ۲۰۰۹). نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد بین استفاده از شبکه‌های مجازی و ابعاد شخصیت، اعتماد به نفس، عزت نفس و فردگرایی دانش آموزان رابطه معناداری وجود دارد (Burger, ۲۰۱۹؛ Boyd and Ellison, ۲۰۱۷؛ قنادی، ۱۳۹۶؛ اسفندیاری، ۱۳۹۷) از طرفی، شخصیت از بنیادی ترین مفاهیم روان شناسی است. روان شناسی شخصیت حوزه ای است که به بررسی ویژگی‌های فردی اعم از هیجانی و رفتاری می‌پردازد که معمولاً ثابت و قابل پیش بینی اند و در زندگی روزمره قابل پیگیری هستند (Kaplan and Sadok, ۲۰۰۳). در زندگی روزمره، شخصیت به عنوان ویژگی‌های پایدار و بی‌همتایی است که البته ممکن است در پاسخ به موقعیت‌های مختلف تغییر کند (Martindale, ۲۰۱۷). دیگمن و آنیون معتقدند توصیف شخصیت را می‌توان به وسیله پنج عامل قوی توضیح داد (Digman and Anion, ۱۹۸۶). این عامل اغلب با عناوین برونگرایی^۱ در مقابل درون گرایی، توافق پذیری^۲ در مقابل دگرستیزی، وظیفه مداری^۳ در مقابل فقدان جهت یا مسامحه کاری، روان نزدی^۴ در مقابل ثبات هیجانی، و تجربه^۵ در مقابل بسته بودن در تجربه معرفی می‌شوند (صنعتی، ۱۳۹۳). چاهن شخصیت سالم را وضعیتی از بلوغ روان شناختی تعبیر می‌کند که عبارت است از حداکثر اثربخشی و رضایت به دست آمده از تقابل فردی و اجتماعی که شامل احساسات و بازخوردهای مثبت به خود و دیگران می‌شود (Chahen, ۱۹۹۱). بنابراین توجه به ویژگی‌های شخصیتی مثبت و رشد آن در نظام‌های آموزشی به رشد دانش آموزان و دستیابی به اهداف آموزشی کمک می‌کند. لذا ضروری است که به شخصیت دانش آموزان توجه شود (صنعتی، ۱۳۹۳) با توجه به مطالب ارائه شده، می‌توان بیان نمود که نوجوانان در استفاده از شبکه‌های اجتماعی آنلاین و عزت نفس می‌توانند دچار مشکلات گوناگونی گردند که در تحصیلات و زندگی اجتماعی و به طور کلی سلامت عمومی آنان موثر باشد. در این راستا و با توجه به تفاوت‌های شخصیتی که هر فرد با دیگری دارد، بررسی چگونگی تاثیر ویژگی‌های شخصیتی متفاوت در رابطه بین عزت نفس و شبکه‌های اجتماعی آنلاین می‌تواند راهگشای این مشکلات باشد و در نتیجه هدف این پژوهش پاسخ به این سوال است که آیا ویژگی‌های شخصیتی بر رابطه بین عزت نفس و شبکه‌های اجتماعی آنلاین در بین دانش آموزان تاثیر دارد؟

روش تحقیق

این پژوهش را از لحاظ هدف تحقیق می‌توان از نوع تحقیقات کاربردی، بر حسب نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی پیمایشی از نوع همبستگی و از نوع معادلات ساختاری به حساب آورد. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانش

۱ extraversion
 ۲ agreeableness
 ۳ conscientiousness
 ۴ neuroticism
 ۵ openness

3rd National Conference on Psychology, Education and Lifestyle

دانشگاه پیام نور استان قزوین

آموزان پسر دوره دوم مقطع ابتدایی شهرستان هشتگرد به تعداد ۳۹۸ نفر می باشد. برای تعیین نمونه آماری از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شد و نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران ۱۹۴ نفر محاسبه گردید. روش های گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای و میدانی و پرسشنامه استاندارد پنج عاملی شخصیت نئو (۱۹۸۷)، پرسشنامه استاندارد عزت نفس کوپر- اسمیت (۱۹۶۷)، پرسشنامه استاندارد شبکه های اجتماعی سلیمی (۱۳۹۴) است. برای بررسی روایی پرسشنامه از روش اعتبار محتوا استفاده شد. بدین صورت که پرسشنامه ها در اختیار اساتید و خبرگان مرتبط با موضوع مورد سنجش قرار داده شد و از آن ها در مورد سؤالات و ارزیابی فرضیه ها نظرخواهی گردید که به اتفاق پرسشنامه ها را تأیید نمودند و برای تأیید پایایی از ضرایب آلفای کرونباخ استفاده گردید که نتایج بیانگر میزان بالای پایایی پرسشنامه های تحقیق بود. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های توصیفی درصد، میانگین و انحراف معیار جهت تحلیل اطلاعات جمعیت شناختی پاسخ دهندگان و از آمار استنباطی جهت تحلیل معادلات ساختاری و کواریانس با نرم افزار smart PLS استفاده گردید.

پرسشنامه استاندارد پنج عاملی شخصیت نئو (۱۹۸۷):

پرسشنامه نئو یکی از جدیدترین پرسشنامه های مربوط به ارزیابی ساخت شخصیت بر اساس دیدگاه تحلیل عاملی است. این آزمون به لحاظ انعکاس ۵ عامل اصلی امروزه به عنوان یک مدل فراگیر بر اساس تحلیل عوامل محسوب می شود و گستردگی کاربرد آن در ارزیابی شخصیت افراد سالم و نیز در امور بالینی می تواند یکی از مناسب ترین ابزار ارزیابی شخصیت باشد. این آزمون به دلیل بررسی های گوناگون در گروه های سنی و در فرهنگ های مختلف روی آن صورت گرفته است می تواند یکی از جامع ترین آزمون ها در زمینه ارزیابی شخصیت باشد.

این پرسشنامه ۵ عامل اصلی شخصیت و ۶ خصوصیت در هر عامل یا به عبارتی ۳۰ خصوصیت را اندازه می گیرد و بر این اساس ارزیابی جامعی از شخصیت را ارائه می دهد. این پرسشنامه فرم کوتاهی نیز به نام (NEO-FFI) نیز دارد که یک پرسشنامه ۶۰ سؤالی است و برای ارزیابی ۵ عامل اصلی شخصیت به کار می رود. اگر وقت اجرای تست خیلی محدود باشد و اطلاعات کلی از شخصیت کافی باشد از این پرسشنامه استفاده می شود. پرسشنامه شخصیتی NEO-FFI توسط مک کری و کاستا روی ۲۰۸ نفر از دانشجویان آمریکایی به فاصله سه ماه اجرا گردید که ضرایب اعتبار آن بین ۰/۸۳ تا ۰/۷۵ به دست آمده است. در پژوهش آتش روز (۱۳۸۶) با استفاده از روش همسانی درونی، ضریب آلفای کرونباخ برای هر یک از ۵ صفت: روان آزردهی خوئی، برون گرایی، گشودگی، سازگاری و وجدانی بودن به ترتیب ۰/۷۴، ۰/۵۵، ۰/۲۷، ۰/۳۸ و ۰/۷۷ به دست آمد.

پرسشنامه استاندارد عزت نفس کوپر- اسمیت (۱۹۶۷):

پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت (۱۹۶۷) به منظور سنجش میزان احساس ارزشمندی دانش آموزان و دانشجویان در زمینه های اجتماعی و تحصیلی ساخته شده است. این پرسشنامه مشتمل بر پنج موضوع است که عبارت است از انجام تکالیف آموزشی، روابط اجتماعی، خانواده، خود و آینده و دارای چهار خرده مقیاس است، عزت نفس کلی، عزت نفس اجتماعی

سومین همایش ملی روانشناسی تعلیم و تربیت و سبک زندگی

3rd National Conference on Psychology, Education and Lifestyle

دانشگاه پیام نور استان قزوین

(همسالان)، عزت نفس خانوادگی (والدین)، عزت نفس تحصیلی (آموزشی). این پرسشنامه دارای ۵۸ سؤال دو گزینه ای با گزینه های "بلی" و "خیر" است که هر فرد متناسب با وضعیت خود یکی از گزینه ها را انتخاب می کند. چون تست دارای خرده مقیاس آموزشگاهی است، این تست را تنها می توان بر روی دانشجویان و دانش آموزان مورد استفاده قرار داد. این سیاهه به دو جنبه ذهنی و رفتارهای آشکار حرمت نفس اشاره دارد. پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت از اعتبار و روایی قابل قبولی برخوردار است. ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸ را برای نمره کلی آزمون گزارش کرده اند. همچنین جهت سنجش روایی بین نمره کل آزمون با خرده مقیاس روان آزرده گرایی در آزمون شخصیت آیسنک، روایی واگرایی منفی و معنادار، و با خرده مقیاس برون گرایی، روایی همگرایی مثبت معنادار را نشان داده است. ادموند سون و همکاران (۲۰۰۶) نیز ضریب همسانی درونی ۰/۶۸ تا ۰/۹۰ را برای آزمون عزت نفس کوپر اسمیت گزارش کرده اند. کوپراسمیت و همکاران (۱۹۹۰) ضریب بازآزمایی را بعد از پنج هفته، ۰/۸۸ و بعد از سه سال ۰/۷۰ گزارش کرده اند.

پرسشنامه استاندارد شبکه های اجتماعی سلیمی (۱۳۹۴):

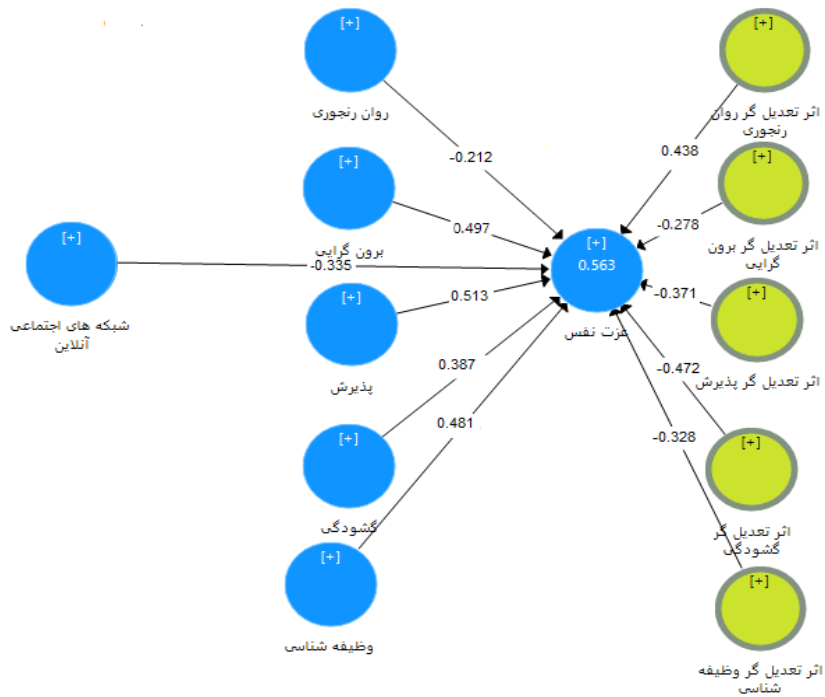
پرسشنامه شبکه های اجتماعی سلیمی (۱۳۹۴) به منظور سنجش تاثیر شبکه های اجتماعی بر دانش آموزان ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۱۶ سوال می باشد و بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت با سوالاتی مانند (تا چه اندازه رسانه های اجتماعی توانسته اند با اعمال پرخاشگرانه شامل رفتارهای جسمی و کلامی پرخاشگری نظیر تهدید کردن، مشاجره ی لفظی و... اعتماد به نفس را در دانش اموزان کاهش دهند؟) به سنجش تاثیر شبکه های اجتماعی بر دانش آموزان می پردازد. روایی پرسشنامه در پژوهش (سلیمی، ۱۳۹۴) سنجیده شده است و همچنین در راستای پایایی پرسشنامه، ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش (سلیمی، ۱۳۹۴) برای این پرسشنامه بالای ۰/۷ برآورد شد.

یافته ها

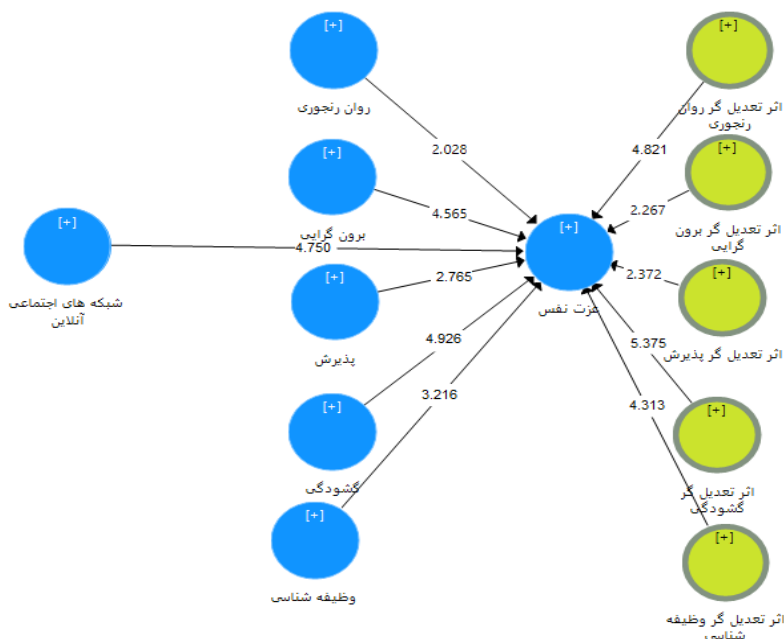
بر طبق نتایج بدست آمده از اطلاعات جمعیت شناختی، ۵۴ درصد پاسخ دهندگان از شبکه اجتماعی اینستاگرام، ۹ درصد از شبکه اجتماعی واتس اپ و ۳۷ درصد از شبکه اجتماعی تلگرام استفاده می کنند. از این تعداد ۴۴ درصد از پاسخ دهندگان کمتر از ۳ ساعت از شبکه اجتماعی استفاده می کنند. ۲۸ درصد ۳ تا ۴ ساعت از شبکه اجتماعی استفاده می کنند. ۲۲ درصد ۴ تا ۵ ساعت از شبکه اجتماعی استفاده می کنند و ۶ درصد از پاسخ دهندگان بیشتر از ۵ ساعت از وقت خود را در شبکه های اجتماعی سپری می کنند. همچنین ۷۲ درصد از پاسخ دهندگان از شبکه های اجتماعی برای تفریح و سرگرمی، ۲۲ درصد برای به روز بودن و ۷ درصد برای درآمدزایی استفاده می کنند.

در این تحقیق به منظور بررسی نرمال بودن داده ها از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف در نرم افزار SPSS استفاده شده است. با توجه به نتایج این آزمون برای متغیرهای تحقیق، از آنجایی که مقدار سطح معناداری (sig) برای تمامی این متغیرها، کمتر از ۰/۰۵ بود، به معنی این است که نتیجه این آزمون معنی دار است.

جهت بررسی روابط میان متغیرها از آزمون الگوی ساختاری استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱ ارائه شده است.

شکل ۱: بارعاملی تأثیر ویژگی های شخصیت بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین

شکل ۲: آماره t-value تأثیر ویژگی های شخصیت بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین

سومین همایش ملی روانشناسی تعلیم و تربیت و سبک زندگی

3rd National Conference on Psychology, Education and Lifestyle

دانشگاه پیام نور استان قزوین

جدول ۱: نتایج آزمون فرضیه های تحقیق

فرضیه	متغیرها	متغیر تعدیل گر	t-value	بار عاملی	p-value	نتیجه
یک	عزت نفس و شبکه های اجتماعی	روان رنجوری	۴/۸۲۱	۰/۴۳۸	۰.۰۰	تایید
دو	عزت نفس و شبکه های اجتماعی	برون گرایی	۲/۲۶۷	-۰/۲۷۸	۰.۰۰	تایید
سه	عزت نفس و شبکه های اجتماعی	پذیرش	۲/۳۷۲	-۰/۳۷۱	۰.۰۰	تایید
چهار	عزت نفس و شبکه های اجتماعی	گشودگی	۵/۳۷۵	-۰/۴۷۲	۰.۰۰	تایید
پنج	عزت نفس و شبکه های اجتماعی	وظیفه شناسی	۴/۳۱۳	-۰/۳۲۸	۰.۰۰	تایید

طبق جدول ۱ قدرت تأثیر روان رنجوری، برون گرایی، پذیرش، گشودگی و وظیفه شناسی بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین محاسبه شد که مقدار قابل قبولی محسوب می شود. آماره آزمون نیز بزرگ تر از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۵٪ یعنی ۱/۹۶ بوده و نشان می دهد همبستگی مشاهده شده معنادار است و مقدار p-value نیز برابر با صفر می باشد. بنابراین تمامی این متغیرها بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین در بین دانش آموزان دوره دوم مقطع ابتدایی شهرستان هشتگرد تأثیر دارند.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر ویژگی های شخصیتی بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین در بین دانش آموزان دوره دوم مقطع ابتدایی شهرستان هشتگرد صورت پذیرفت، با توجه به نتایج به دست آمده و بررسی نتایج فرضیه ها مشخص شد که تمام فرضیه های این پژوهش مورد تأیید قرار گرفت. در این مورد می توان اظهار داشت، جامعه ایران مانند بسیاری از جوامع که ارزش های اخلاقی در آنها مطرح است، در دوران گذار از سنت به مدرنیته، در رویارویی با فرایند جهانی شدن و با ورود به عصر اطلاعات و ارتباطات، با چالش ها و آسیب های اجتماعی نوپدید رو به رو است. قسمتی از این چالش ها و آسیب ها به طور مستقیم و غیرمستقیم به توسعه رسانه های نوین مربوط می شود. تعداد استفاده کنندگان شبکه های اجتماعی در ایران در سال ها اخیر رو به رشد است که در شبکه های اجتماعی و پیام رسانی عضو هستند و جمعیت کاربران این شبکه ها به سرعت در حال افزایش است، که این افزایش در سنین پایین نیز مشاهده می شود، زمانیکه کودکان و نوجوانان از اینترنت استفاده می کنند، باور و ادراک آنها از خودشان، در ویژگی های رفتاریشان منعکس می شود؛ اهمیت عزت نفس در این مرحله مطرح می گردد.

عزت نفس چیزی است که شخص درباره خود فکر می کند، به عبارتی دیگر، چگونگی ارزیابی شخص از خودپنداره می باشد، تصور می شود عزت نفس و استفاده از شبکه های اجتماعی دارای یک رابطه باشد. در بسیاری از مطالعات نشان داده شده است که کودکان و نوجوانان تمایل دارند که هنگام وارد شدن به سایت های دوست یابی، اجتماعی و یا بازی، خود را متفاوت از آنچه هستند نشان دهند. این در حالی است که همان طور که از نتایج حاصل از پژوهش حاضر

مشخص گردید، ویژگی های شخصیتی که شامل پنج عامل، روان رنجوری، برون گرایی، پذیرش، گشودگی و وظیفه شناسی می باشد، بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی موثر می باشد، در واقع افراد می توانند با ارضای نیازهای گوناگون خود بسته به نوع شخصیت آنها مانند نیازهای روابط بین فردی، کمک به هم نوع و حس وظیفه شناسی از طریق شبکه های اجتماعی، خودپنداره مثبتی نسبت به خود پیدا نمایند، در آخر می توان اذعان نمود که ویژگی های شخصیتی بر رابطه بین عزت نفس و شبکه های اجتماعی آنلاین در بین دانش آموزان دوره دوم مقطع ابتدایی شهرستان هشتروند موثر است. نتایج پژوهش حاضر با پژوهش های کریمی نژاد (۱۳۹۷)، اسفندیاری (۱۳۹۷)، قنادی (۱۳۹۶)، Burger (۲۰۱۷)، Martindale (۲۰۱۷)، Boyd and Ellison (۲۰۱۷)، Hages, et al (۲۰۱۲) و Muscatel and Guadagno (۲۰۱۲) هم راستا می باشد. این پژوهشگران نیز در مطالعات خود رابطه میان شخصیت و عزت نفس با استفاده از شبکه های اجتماعی را تایید کردند.

در راستای نتایج حاصل از این تحقیق پیشنهادات زیر ارائه می گردد:

۱. مشاورین مدارس از طریق پرسشنامه ویژگی های شخصیت، افراد روان رنجور را شناسایی نموده و با استفاده از آموزش تکنیک های خودشناسی آنان را در ارتقای عزت نفس خود یاری بخشند.
۲. در نظر گرفتن کارهای گروهی درسی و هنری در کلاس و یا حتی زمان های فوق العاده این افراد می تواند بسیار حائز اهمیت و کمک کننده باشد.
۳. برگزاری اردوهای طبیعت گردی، و یا حتی کمک خواستن از دانش آموزان در طراحی دکور مدرسه مانند نقاشی کردن قسمتی از دیوار مدرسه می تواند در این خصوص موثر واقع گردد.
۴. معلمان از طریق ایجاد گروه های درسی در شبکه های اجتماعی به نیاز تعاملات بین فردی دانش آموزان از روش های صحیح پاسخگویی نمایند.
۵. برگزاری کلاس های آموزشی کسب و کار از طریق شبکه های اجتماعی برای دانش آموزان در مدارس می تواند مفید واقع گردد.

منابع

- توکلی خضال و همکاران، (۱۳۹۶)، "دانش آموزان و شبکه های اجتماعی نقش والدین در چگونگی شکل گیری هویت مجازی دانش آموزان ششم ابتدایی". چهارمین کنفرانس بین المللی نوآوری های اخیر در روانشناسی مشاوره و علوم رفتاری
- ملکیان، نازنین، (۱۳۹۵)، "بررسی رابطه شبکه های اجتماعی مجازی با سبک زندگی عمومی، مطالعه موردی: جوانان ۱۸ تا ۲۵ سال منطقه ۴ تهران"، دومین همایش ملی رسانه، ارتباطات و آموزش های شهروندی، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق
- اکبری، احمد. (۱۳۹۷). "نقش شبکه های اجتماعی در ایجاد و مهار بحران ها". مجله: ره آورد نور، شماره ۳۱
- حقیقی، سحر. (۱۳۹۳). "مقایسه خلاقیت، عزت نفس و مهارت های اجتماعی دانش آموزان". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت.
- کریمی نژاد، شجاع. (۱۳۹۷). "بررسی عوامل اجتماعی موثر بر گرایش به شبکه های اجتماعی مجازی (مورد مطالعه: دانش آموزان متوسطه دوره دوم شهر بندرعباس)". پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بندرعباس.
- مصطفوی، مهناز. (۱۳۹۶). "بررسی تأثیر شبکه های اجتماعی مجازی بر هویت فردی، تحرک اجتماعی و فردگرایی در دانش آموزان دختر پایه اول دوره دوم متوسطه ناحیه دوم شهرستان بهارستان". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، واحد تهران جنوب.
- اسفندیاری، زینب. (۱۳۹۷). "بررسی رابطه بین ابعاد شخصیت، عزت نفس و اضطراب اجتماعی در کاربران شبکه های اجتماعی". پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان.
- قنادی، بیان. (۱۳۹۶). "بررسی رابطه اعتیاد به شبکه های اجتماعی با نارضایتی از تصویر بدنی و عزت نفس در دختران مقطع متوسطه دوم شهرسفر در سال ۱۳۹۶". پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، مرکز تبریز.
- صنعتی، محمود. (۱۳۹۳). "مقایسه سلامت عمومی، عزت نفس و ویژگی های شخصیت در دانش آموزان دبیرستانهای دخترانه تیزهوش با عادی شهر کرمان". پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت.
- Boyd and Ellison, (۲۰۰۷). "Impact of social networks on self-esteem and student's academic performance". *International Journal of Business and Management*, ۵(۹), p۸۷.
- Muscanell, N.L. and Guadagno, R.E. (۲۰۱۲) Make New Friends or Keep the Old: Gender and Personality Differences in Social Networking Use. *Computers in Human Behavior*, ۲۸, ۱۰۷-۱۱۲.
- Martindale, (۲۰۱۷). "The Complete Drug Reference provides reliable, unbiased and evaluated information on drugs and medicines used throughout the world. Based on published information and extensively referenced, Martindale develops as the body of knowledge on existing drugs grows. The most clinically relevant and appropriate information is evaluated and selected from reliable published sources". london.uk, php, pharmaceutical perss
- Hughes, D, J. Rowe, M. Batey, M. Lee, A. (۲۰۱۲). A tale of two sites: Twitter vs. Facebook and the personality predictors of social media usage. *Computers in Human Behavior*, ۲۸, ۵۶۱-۵۶۹.
- Burger, A. (۲۰۱۹). "The effect of virtual social networks on self-esteem, social mobility and individualism in high school female students". *Strategic Management Journal*, ۳۷(۶), ۱۰۴۷-۱۰۶۴.
- Digman, A., & aniyoni, S. (۱۹۸۶). "Information disclosure & control on Facebook: Are they two sides of the same coin or two different processes?" *CyberPsychology & Behavior*, ۱۲(۳), ۳۴۱-۳۴۵
- Kaplan, C, sadok N. (۲۰۰۳). "A study of factors affecting social network used in Thailand". The ۱۱th International DSI and the ۱۶th APDSI Joint Meeting, Taipei, Taiwan, July ۱۲ - ۱۶
- Madel, A. B., & mancher, M. P. (۲۰۰۹). "Work engagement: A handbook of essential theory and research". NewYork: Psychology Press.
- Chahen, A. (۱۹۹۱). "A cognitive model of social phobia". In R. Heimberg, M'. Liebowitz, D.A. Hope, & F. R. Schneier (Eds.), *Social phobia: Diagnosis, assessment and treatment*. New York: Guilford Press.

SID

ابزارهای
پژوهش

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری
STES

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

تازه های آموزش
آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش مهارت های کاربردی
در تدوین و چاپ مقالات ISI

تازه های آموزش
روش تحقیق کمی

روش تحقیق کمی

تازه های آموزش
آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران

آموزش نرم افزار Word
برای پژوهشگران